

ZC
3493

Q.K

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-81644-p0002-2

DFG

QK 300.

v. Leipzig

Z c
3493

CARMINA

In honorem nuptiarum

PIETATE, ERV-
DITIONE, SAPIEN-
TIA, VIRTUTE, RERVM
multarum experientia & Gene-
ris nobilitate præstantissimi viri, Dn.
HENRICI à LEIPZIG
in VVesenick: Præfecti Tor-
gentis & Livverdensis

cum

NOBILITATE STEM-
MATIS, PIETATE, CASTI-
tate & morum elegantia decora-
tissima virgine SOPHIA. Strenui no-
bilitatis mique viri STELLANI AB
HOLZENDORFF in-
Dreieau, filia,
sponsa

VI. idus Octob. celebratarum.

VVITEBERGAE
Typis Zacharie Lehmanni.
Anno M. DC. III.

CARMEN Nuptiale.

Empore, quo pugnax alia GERMANIA, censum
Ferre coacta fuit ferro, ET ignoris mata firmæ
Insuetis fidei præstare gravissima dextris,
Et sæcum tolerare jugum grassantibus Hunnis
Totius imperium sibi desponentibus orbis,
Fata graves patriæ semper miserata dolores
Teutona terratibi, (nec enim tua damna finebant
Sævire ulterius superis cessantibus hostem,)
Concessere virum, rebus qui sidera gestis
Attigit ET fecit regnare per oppida pacem.
Hic cum Teutonicis adjutus fortiter armis
Prædictos patriis repulisset finibus Hunnos,
Nulla sub arctoo quibus est gens sævior axe,
Extructis patriæ circumdare mænibus urbes
Iussit, ET in certis certamina ludicra circis
Exercere, velut quondam Sigeia præbes
Urbis ad Iliacæ simularvit prælia muros.
Neve gravis, mentis præstantia cognita belli
Tempore, cuiusquam forte indonata manerent,
Nobilibus, virtus incendia tristia Martis
Quorum delerat pariter, concessit honores

Henricum
Eucupem,

In præmi-
um nauatae
militiae ex-
tulit iam an-
te nobiles et
claros.

A 2

Quis

Quis seri possent una gaudere nepotes.
Cætera quæ nondum pars aspirasset ad alta
Nobilis atq; at auis prælustris acumina gentis,
Cepit imaginibus primùm clarere decoris:
Nam cæsar secum reputans insignia facta

Quia oppi-
datim & vi-
e atim alen-
di erant mi-
litæ. Militis exempli de quovis, ordine, pago
Et quem selectum curarat in urbe fovendum,
Præmia militiæ decrevit honesta secundæ,
Clara superstitibus donans insignia turbis
Certaq; finito dispensans prædia bello.

Hinc reor innumeræ generosissimatis extant
Prognatæ geneses conduntq; in secula gentem.
Ante tamen reliquas hoc ortas tempore stirpes
Credibile est illas quarum memorabile nomen
Urbis ESS' oppiduli vel ruris ovantis apertos
Præfert titulos ESS' nomine gaudet eodem.

Si suppitan-
do ab anno
Christi 922.
quo Hunni
circa Mers-
burgum in-
signi clade
repulsi sunt.
usque ad
currentem
1603. pro-
grediatur, e-
runt anni
681. tot.
annos cre-
duntur no-
biles fuisse
familiae, que
oppidis vel
pagis sunt
cognomi-
nes: quarū
multæ ha-
bentur in Minia, que nominibus suis oppida & pagos æmulantur representant.

LIPZIGIANA domus studiis sublimis ESS' armis
Ad septingentos se penè exporriget annos.
LIPSIA Castalidum sedes opulenta sororum,
Et mercatoris quæstum tractantis asylum
Esse potest testis veri dubitantibus instar,
Quæ grassante fero patriis in finibus Hunno-
rum vix in toto gens est truculentior orbe,
Cæsarei juxta præscripti fida tenorem,
Nonnullos belli cives nucrivit in usum,
E quibus assedit præcellens omnibus unus
Ordinis ad tanti fato concendit honorem,
Quo

Quo nunc LIPZIGII, CHRISTO tribuente, fruuntur.
Hinc satus HENRICUS deinceps labentibus annis,
Qui SCHWARTZBURGERI natus laudabile nomen,
vt reor à Comitis, cui nobile præsttit, usu,
Officium, accepti munus subeundo ministri.

Nec modo Schuvatzburgi contentus nomine, fortis
STIRNERI nullo casurum tempore nomen
Insuper accepit, quod non contraxerit, acre
Glisceret immanis si quando Belua bellum,
Frontem, sed profugos alacris properarit in hostes,
Quæ non LIPZIGO virtus heroica tantum
FRONTATI notum peperit per secula nomen,
Sed simul urgentis sævo discrimine belli
FRIDRICUM herois gaudentem nomine fortis
IVL. Burgiaca cinctum servavit in urbe.
Nam procul ad validi rejecto castra pavore
Hostis EBERHARDI castrum cingentis adiuit,
HENRICUS celsi gestans tum temporis inter
Agmina FRIDERICI chiliarchæ nobile munus,
Hostis EBERHARDI castrum cingentis adiuit,
Omnia cum jam jam tenebrosâ nocte jacerent,
Miles EBERHARDI exhausto dimitteret arma Lyæo.
Nec mora, stertentes sternens STIRNERUS in hostes
Irruit, EBERHARDI propriis adjutus fortiter armis
Millia multa neci dat, quot vix cymba Charontis
Concava terribili stygiæ regionis in algæ,
Addere quatriduo possit pallentibus umbris,
Aula ubi Plutonis triplici circumdata muro,

Facta hæc
scribuntur
anno 1594.

A 3

Quæm

Quem refluit ambit piceis torrentibus amnis
Infernus Phlegethon torquetq; sonantia saxa.

Evigilant reliqui factis clamoribus hostes
Et profugi miseris implent ululatibus agros.

A criter HENRICUS turmis fugientibus instat,

Et capit autorem belli præsentis EBRAARDUM,

Qui fuit ASCANIÆ prælustris stemmate natus,

Teg; caballorum REMICI ROTTENE magistrum,

Inde velut meritum repetivit alacre decorum,

Nobilis aurati sibi conquisivit honorem. (gnæ

Ognavum dignumq; virum, quem vivida ma-

Extulit usq; adeò celebrem præstantia mentis,

Sejuncti ut stolido præsenti luce popello

In non exiguo versentur honore nepotes:

Sed ne quis solum nos ostentare loquatur

HENRICUM, & reliquam generis reticere medullam

Fare age, CHRISTOPHORUM, mea cura Polymnia, tanto

Affuit ALBERTO præli-
anti in Phrisia & Fride-
rico sequen-
ti Romam
religionis
ergo profi-
cienti.

Stemmate prognatum, prohibeq; silentia famæ,

Dummodo spumantis qua Phrisius accola Rheni

Cornipedum fœcunda gregi sibi vendicat arva,

Additus ALBERTI Misneiæ principis oræ

Agminibus, justis benè depugnavit in armis

Sæpe suæ oblitus re sic poscente, salutis.

Et quia captandi rationem nullus olympi

Præsule Romano potuit speciosius, ante

Temporis exacti punctos, ostendere mundo,

Suspirans patriæ veram cœlestis adoram

Principe FRIDRICO, cuius sapientia nomen

Auxit

Remigium
a Rotten
stabularium
Principis
Eberhardi.

Auxit, **E**ximum famâ transcripsit ad ævi. m,
Fidi Romuleam properavit Achatis ad urbem
Instar, **E**ornavit deinceps felicibus aulam
Consiliis **F**RIDRICE tuam, cum rursus ab urbe
Ausonia reduces vos mitia fata stitissent.

SYLVVR SINA sui ditio quod splendida juris,
LITZIGIANA domus facta est cum saltibus, omne
Hoc ascribe tuo; ne sis ingrata, decenter
CH R I S T O & C H R I S T O P H O R O, quem princeps Ensifer olim
Quo cum trojogenam comes accessisset ad urbem.
Vsq; adeo uitæ deflevit munere funerum,
Hujus ut haud similem sibi persuaderet Achatis
Se lucraturum, totam licet exeat oram.

Quid memorem multis ALBERTUM, quidve politum
ANSHELMUM, externis dum fortiter adjuvat oris
Lilia Gallorum, belli primatis honore?

Quiddicam *ERNESTUM præstantem, teg, **G**EORGE
Iudicis officium quos ambos mansit honestum,
Leucore à Themidi qua suffragatur in arce,
Saxona terra tuo sumptus faciente Dynasta.

Sed mea te spectat, vir laudatissime, Musa
HENRICE istius laus, splendor **E** unio gentis.
Nam te, (Marchiacis quam cognovisset in oris
Heredem populus, cum DRESDÆ incumberet una
Cum ducibus studio, vigilante mente, tenellis)
Fata juventuti propensa dedere magistrum,
Consilii ut regeres, regeret quo alter honestis
Moribus, **E** doetas scite dñearet ad artes.

*
Dominus in
Berwaldau
& vVilde-
nau cujus
uxor; ex fa-
milia Ange-
torum.

Resedit in
Schweta,
uxor Hul-
dinæ fami-
lia est, quæ
tota expi-
ravit.

EE

Et nunc (tanta tuæ mentis præstantia!) summum
Præfectum posuit princeps, cui Saxona tellus
Paret, in eximiæ regionis finibus, ALBIM
Nempe ubi turritis ARGELIA splendida muris
Surgentis versus spectat confinia solis,
Lusatiusq; jacet vicina LIVERDIA campis.

Allusio ad⁵ bonum Ar-
geliæ & Li-
berdæ urbi-
um, quibus
præfides
sponsus.

Omen inesse bonum quis quæso negaverit istis
Nominibus? quis non ostendi viderit alto
Fortunæ solem cælo te mitius alnum

Aspexisse tui confortes ordinis inter,
Ensiferi teneas mandato Principis, urbis (nas.
Ut cum TORGENSIS LIBUNVERDENSIS habe-
Sic Deus immensum qui solus ab æthere mundum
Spectat, Ec^o in cuius sunt omnia climata terræ
Imperio, miris rationibus efficit, alta
Respondere suis interdum nomina rebus,
Et combinari quæ combinanda fuerunt.

Sponsus in exemplo est, hic cum poscentibus aulam
Rebus, DRESCORIAM manantis ad Albis adiret
Profluvium, residet qua tandem nobilis heros
Annorum post tot nova munia, digna ministro
HOLZENDORFORUM generoso stemmate nato:
Protinus ut venit, castæ arridere pueræ
Incipit eximia vultus gravitate, decore
Stemmatis, officii titulo; virtutis honore.
Ille sibi contra nympham sinit e, Je medullis
Mollibus infixam, fulgere insigniter ipsam
Quod videt eximiis formæ splendoribus, aurâ

Incoluo

Incolumis famæ, morum probitate, parentum
Culturâ, placidæ mentis candore, laborum
Sedulitate, altæ præstante propagine stirpis,
Et quo lætantur superi pietatis amore :
Ergo ait, hîc requies, hîc delectatio nostra,
His mea Sponsa locis, his est L I V V E R D I A tesquis.

Nec mora, cum SOPHIA teneatur amore puellæ.
Alloquitur nymphæ clarum virtute parentem,
Et te quam genuit stirps antiquissima matrem
HAUGVITIUM, fudit quos arx PUTSCOVIA, nullis
Heroës propter claros, incognitare regnis,
Virginis, ut nymphi pia percepere, parentes
Vota, cupidineis transfoſſi pectora telis,
Protinus ad nutum (quis enim n̄iſi morio, tanto
Deneget heroī præstanti corpore natam?)
Subſcripsere piis, quā par gravitate, petitis,
Cum tractaretur generoso SPONSIO more.

Iamq; celebrantur læto connubia plausu,
Expectata manus præco conjungit utrasq;
Et pia divini recitat mysteria verbi:
Vt benè dispositi primâ sub origine mundi
Omnia condentis majestas alma tonantis
Humano castos in corde accenderit æstus,
Ev a penes socium cum condita staret ADAMUM,
Decosta ignari virgo ædificata mariti,
vtg; faces nostram gentem comitentur amoris,
Talis adhuc serie, pereat ne forsitan omne
Exiguo nostrum ſpatio genus; inclyta verūm

B.

Prodeat

Prodeat, & veluti lampas de lampade ducit
Inflammata facem, generis quo semina nostri
Perpetuò superent, dum mundi erit hocce theatrum,
Qui pia salvifici clarent mysteria verbi
Et Themidos stolido dispensent abdita vulgo.
Addit vota, preces, laetis ut junxerit ambos
Auspiciis optata dies, jucunda voluptas
Copulet, & stabili concordia neclat amore.

Nos pariter thalami decorantes gaudia Musis,
Ordia felicis, generose, precemur amoris
Conjugio PRÆFECTE tuo, pariterq; rogemus,
Ut vestra innumeros conjunctio duret in annos,
Optima conjugio nascantur pignora vestro,
Tristia quæ vitæ non unquam munus acerbant
Fata procul vestris depugnent ædibus, omnis
Prosperitate decor comitetur amabilis ambos:
Donec ad æternæ confortia sedis euntes,
Æternæq; Scholæ sanctum in commune relatos,
Sperato excipiet cœlestis Patria regno:
Id quoderit, putri cum surgent pulvere nostra
Corpora, quæ toto durantis tempore mundi
Fædere perbellè lecti mediante jugalis
Enihilo in roseas rerum pater extulit auræ.

Hæc super insignis cecini pro tempore magna
Ornamenta domus, urbis quæ nomine dicta
LIPZIGIANA decus magnum & memorabile gesta,
Dum vir clare meis semper memorande Camænus
Optatum celebras thalami felicis honorem.

Faxit

Faxit inaccessus cœli terræq; monarcha;
Mœnia qui residet cœli super alta triunus,
Ut tibi succesto feliciter ordine tota,
Præmissi juxta votiq; precisq; tenorem,
Vita tuo constet nutu, plaudentibus alis
Gloria perpetuo vestram circumvolet ædem,
Friviculumq; piâ secedat prorsus ab æde;
Sancta Trias thalamis adsit Promnestria vestris,
Et cadat in nibilum quicquid Fortuna minatur.
Deniq; perverso quando valedixeris orbi,
Quondam cum lectâ lecti consorte jugalis,
Dulcis olympiacâ cœli super atria sede,
Omne Choris vivas junctus cœlestibus ævum.
Incolis interea vasti dum mœnia mundi,
• Det Deus acquiras virtutis munere tanta
• Æternumq; tibi nomen, genti q; tuorum,
Cujus ab H E N R I C I sic incunabula primi
Imperio, tenui sunt derivata lepore.

M. Ioh. Gentzsch *oxovōmu* *musenaw* *oēs*
Sittenæ apud Kötritios F.

Eiusdem Epigramma

Ad Sponsum.

FErtur Atalante Schoenei pulcherrima proles
Ferre repantino se potuisse gradu.
Cujus ob illustris formæ spectamen, amorem
Heroës reliquis præposuere thoris.

B 2

Illa

Illa procis legem posuit nubentibus istam;
Ut victos celeri delectat ipsa, pede.
Econtra gressu quisquis superaverit illam,
Introeat, nulla re prohibente, thorum,
Inde fugam rapuit procerum pars ampla novorum.
Alma quibus potior virgine vita fuit.
Solus at Hippomenes pronepos rectoris a quarū,
Nil quicquam latâ conditione pavet,
Namq; citæ cursum remoratur virginis auro,
Aurea Cyprigenæ cum tria poma jacit.
Sic quondam Iasiden cepit Megareius Heros,
Quæ reliquos cursu vicerat ante procos.
Attu cum nympham peteres in foedera pulchram,
Usus es haud istis, VIR GENEROS E, dolis.
Namq; preces, Pietas, generis præstantia, virtus,
Pomorum versas obtinuere vices,
Participemq; tuæ te constituere puellæ,
Visa tibi soli quæ fuit æqua viro.
Ergo tui Thalami jussus gratabor honori,
Cum generosa tuo cedat amica thoro.
Quod si permittent tractanda negotia, quæ so
Aspice Pæanis carmen inane mei.
Sic te venturi celebrabo temporis hora,
Et tua post quicquid fama requirit, agam.

IDYL.

IDYLLION VENATORIUM,
DE CASTO AMORE ET CON-
NUBIO SACRO

Vir istrenui & Nobiliss: HENRICI à LEIPZIG Etc.

P Vrpureos Veneris saltus indagine cinxit

Stemmata Venator nobiliore satus.

Retia disposuit, venabulaq; aurea, Ceruam,

Capturus, quà vix pulchrior ylla foret.

Nec mora, nunc illuc, nunc huc vestigia torquet,

Quà queat aureolo calce tenere feram.

Hic ubi cæruleam præcinctus arundine frontem

ALBIS arenoso vortice torquet aquas.

Hic ubi magnificè constructam uideris arcem

TRESCOV IAM, aulæum, Carole dice, tuum.

Dumq; ita flectit equum juga per vallesq; profundas,

En ruit in molles præda petita plagas.

Præda petita diu, precibusq; optata seueris,

Digna & amore hominum, digna & amore DEI.

Hanc avidâ capit ille manu: petit illa salutem,

Dcplorans sortem, fletibus ora rigat:

Parce precor teneræ, speciosæ ah parce capellæ

Parce, nec innocuæ sanguine tinge manu.

Sponte sequar, quo cunq; volet diuina voluntas,

Sponte sequar, quò me fata Iesusq; uocat.

Dixerat hic contra: quid rumpis pectora questu-

Cervula? fortunam desine flere tuam.

Vit amor, molles populatur flamma medullas,
En animæ faciam quod cupis omne tux.
Quid faceret: Verbis est ceruula victa modestis,
Dum data dextra piam spondet amica fidem.
Sum tua, tu meus es, tua nec mihi linquere tesqua
Mens est, dum vitæ stamina firma meæ.
Exsiluit gestu, plausu & clamore secundo,
Atq; his, uenator, sollicitauit opem:
Alme Deus, liciti qui fautor & auctor amoris,
Conserua ceruam, quæ mihi præda, meam.
Respondet pulchro Sophiæ quæ nomine dulci
Et Sophiam uerbis procreat arte suis:
Ut bené subtutæ latitantes tegmine Pacis
Ducamus multos cum Pietate dies:
Donec ab his terris nos ad cælestia poscas:
Gaudia, non ulla disperitura die.

Laurentius Peckstein.

E I V S D E M ,
Ad Eundem.

Q Vi primum ex terra massa produxit A D A M U M
Maris, atq; terra conditor:

Atq;

Atq; adjutricem vita, Casusq; ministrans
Eum per omnes tradidit.

Qui quoq; nunc Sponso constanti fædere jungit
Castis puellam moribus:

Virtutum genetrix PIETAS cui lacte sub ipso
Cura fuit dulcissima;

ADSIT, & hec firmet connubia sacra jugalis
Lecti paterno numine:

Flagrans igne suum flagrantem pascat amoris
Vxor Maritum mutui,

Delicias vitamq; vocet, solamen, amores
SOPHÄA N HEINRICUS suam.

Sit veluti vitis, qua turget amena racemis,
Thori det uxor pignora,

Qua sicut fructus olea multo agmine cingant
Mensa pia convivia:

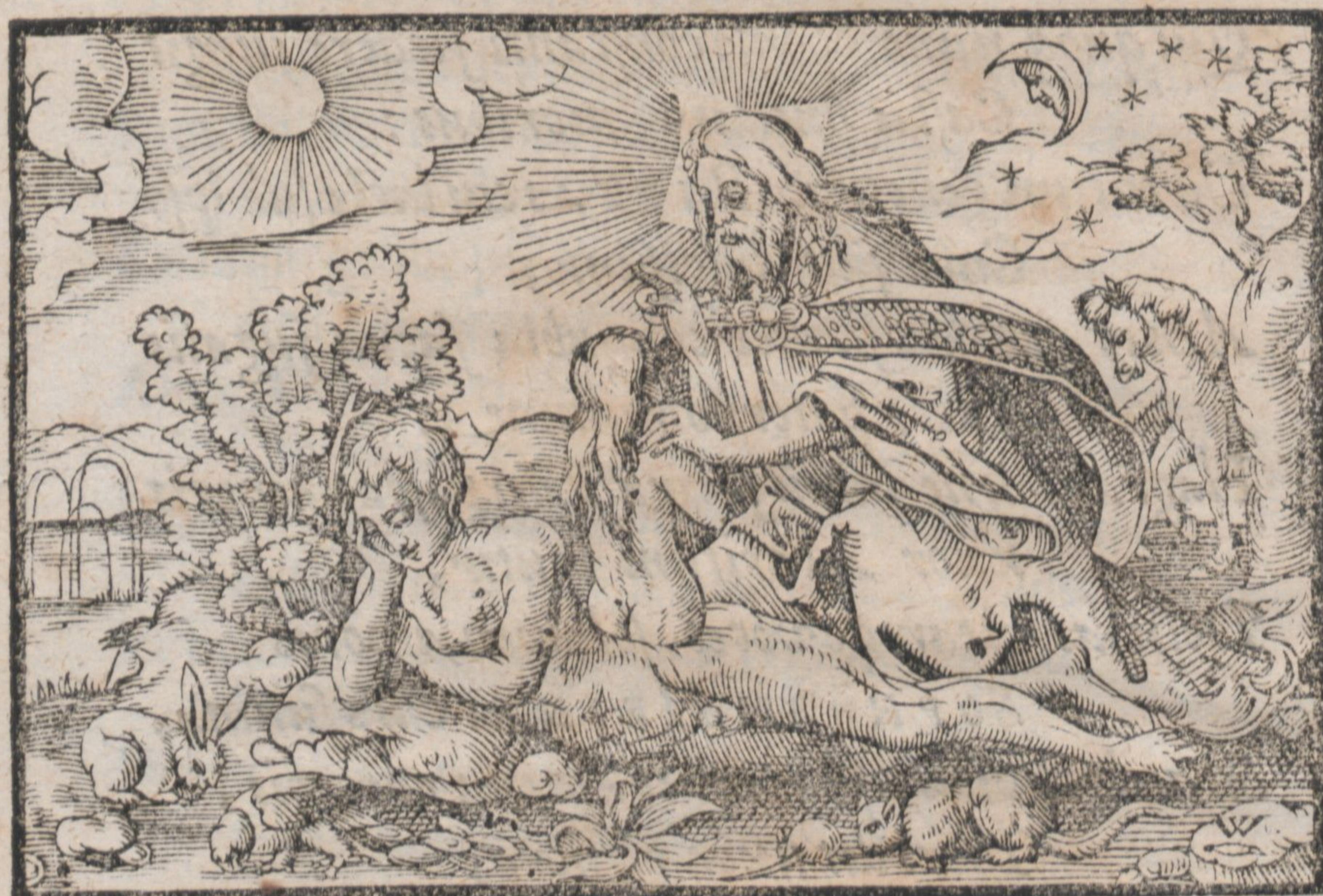
Sit Pax, & Requies, dives concordia regent
Beatitudo, Faustitas.

Cura, dolor, Lites, Rixa, Labor, Ira, Tyrannis
Fugiat Getas ultimos

Et quid conjugibus metuendum est, auferat ille
Qui TRINUS est & Unus est.

HEXX

ALIVD.

H E R R Gott der du A D A M formir/
E v a m auch Herrlich hast geziert /
I n dem sie heid zu deinem Bild
N ach sonderm Raich gar schon gezielt/
R eichlich begabt / zusam gefügt
I m Paradies/das jn genügt/
C hristlich auch jigt durch deine gunst
H eilig' Sinn/Gespons/in liebe Brunst/
V on Edlem stam vnd tugent zart
L ößlich/ mit Namen/hast gebart/
E H R E N T .

E H R E N T R E I C H V N D D E R V V E I S H E I T K R O C H
In deiner furcht/ in frewd vnd wonn/
Personlich wolst der Priester sein/
Trawen vnd fügen beid in Ein/
Zusammen auch verbind ohn schmerz/
In gleicher Lieb/ Hand/ Mund vnd Herz/
Gib Anfangs glück/ Mittels/ vnd End.
Kein Auge/ kein Ohr/ auch von ihm wend.
VND weil du bist die höchste EHR/
So hält sie stets in reiner Lehr/
O las sie an dem Weinstock dein/
Plühen/ vnd fruchtbare Treublein sein/
Halt Wach/ gib Ruhe ohn vnterlas
In lieb vnd leid/ in Kreutz fürbas/
An dir las haben sterck vnd krafft
Von edlen Baum des Balsams saffe/
Hilf GERR der Weisheit brun/ vnd Quell/
O GERR zu ihm dich stets gesell/
Las dein heilig Exorgeisterlein
Thun starcke wach im Templein dein/
Zur sternen des Asmodei tück/
Errett behüt vor bösen Blick/
Nichts trauriges las wurgeln ein/
Dein gspont bewar für aller pein/

Cōne

Ohne alles leid / ohn alle furcht
Regier sie auch / gib leibes frucht /
Für allen vnsall vnd vor tandt /
Für hader / zanck sünd / spot vnd schand /
In deinem Reich endlich vorsetz
Nach dieser zeit / das wünscht zur letzt /
Der Autor dis von hertzen grund /
Ein jeder sprech / Almen / zur stund.

DE NOMINIBUS SPONSORVM NOBI- lium Epigramma.

Heinrichus Sophiam est primis amplexus ab annis;
Nunc SOPHIA ipsius dicitur in thalamum.
Quam benè conueniunt HONORE et SAPIENTIA Christi,
Qua Sponsi & Sponsa nomina pulcra notant.
Nosse Deum, meritò SAPIENTIA prima putatur,
Et sapere est casti vivere lege thori.
Principit id nobis summi sapientia patris,
Cui qui casto animo paruit, ille sapit.

DE

DE Sponsæ nomine.

LIPSIA^{cus} tacito versabat pectore curas,
Quam sponsam in thalamum duceret ille suum.
Quærebat pulcram, mitem, & Pietatis amantem:
Inventa est: qualis? quanta? SOPHIA fuit.
Munera quo mentis nomen complectitur unum:
Munera Lipsiaci Sponsa tot una gerit.

Officio^{so} animo exarabat
L. P.

Zc 3493 Ak

WMB

10

WPA

ULB Halle
002 067 153

3

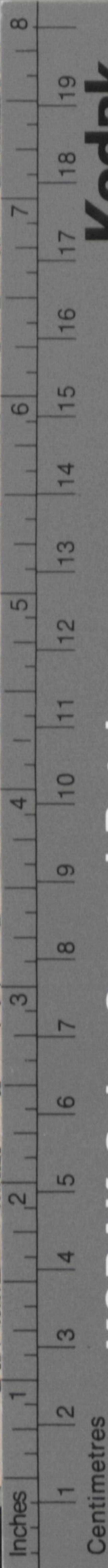
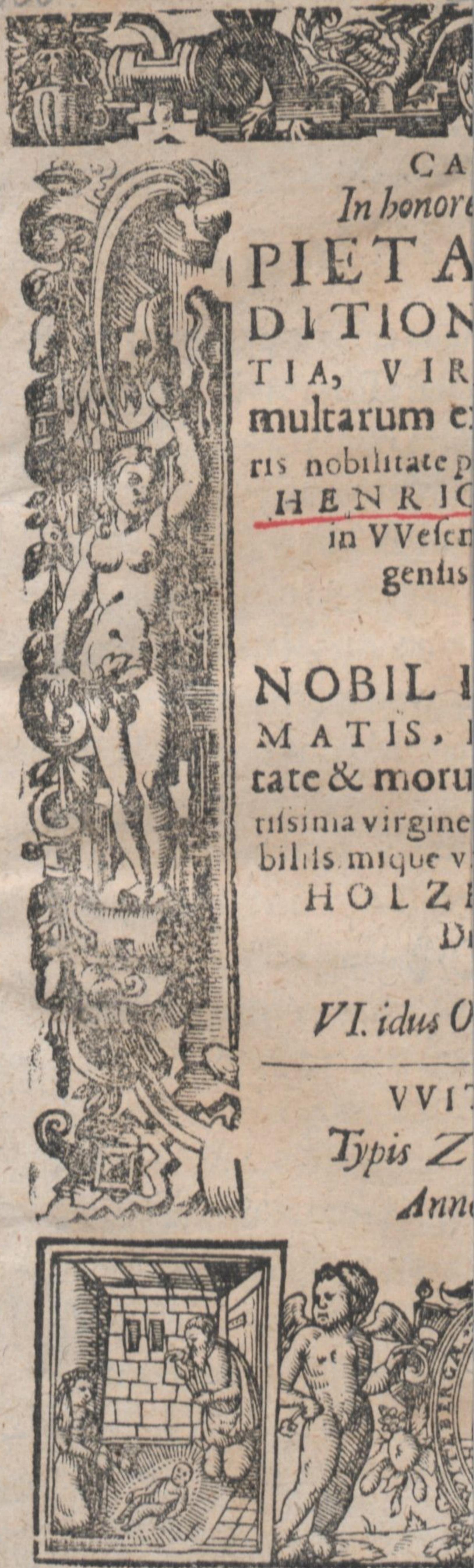

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-81644-p0024-3

DFG

GK 300

Kodak

LICENSED PRODUCT

Black

KODAK Color Control Patches © The Tiffen Company, 2000

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

493